

Niemieckie zdobycze terenowe na zachód od Tarnopola

Ruchy odwrotowe na Krymie. — Nad dolnym Dniestrem odparto bolszewików. — Wyłom sowiecki pod Delatynem i Stanisławowem zaryglowany

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 15. IV. 1944.
Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:
Na Krymie niemieckie i rumuńskie wojska podczas nieustannych walk z ostro nacierającym nieprzyjacielem cofnęły się dalej na południowy zachód. Opuszczono miasta Teodozję i Symferopol. W czasie od 8 do 13 kwietnia oddziały armii lądowej, lotnictwo i artyleria marynarki zniszczyły 285 czołgów

nieprzyjacielskich. W ciężkich walkach dni ostatnich szczególnie się odznaczyły grupy bojowe pod dowództwem majora Schroeder i kapitana Heidelberg'a.
Nad dolnym Dniestrem bolszewicy próbowali rozszerzyć swe przyczółki mostowe na zachodnim brzegu rzeki. Wszystkie ataki odparto natychmiastowymi kontratakami.
Lotnictwo wielkimi siłami samolotów bojowych brało udział

w walkach odpierających na Krymie i na obszarze Tyraspola. Jedynie na tych obszarach w ciągu obu ostatnich dni zniszczono przez ataki z powietrza 73 czołgi sowieckie.

Pod Delatynem i na obszarze na wschód od Stanisławowa bolszewicy atakowali wielkimi siłami. Odparto ich, zaryglowując kilka wyłomów. Na zachód od Tarnopola wojska niemieckie wdarły się do silnie rozbudowanych stanowisk nieprzyjacielskich i zyskały mimo zaciętych opór nieprzyjacielski na terenie. Załoga miasta w zaciętych zmaganiach nadal opiera się ze wszystkich stron atakującym bolszewikom.

Na obszarze Brodów i na południowy zachód od Kownia wojska niemieckie rozbiły sowieckie grupy bojowe.

Na południe od Pskowa nieprzyjaciół kontynuował wielkimi siłami zwoje próby przełamania frontu. Wojska niemieckie ponownie osiągnęły pełny sukces odpierający i zniszczyły 48 z 90 atakujących czołgów.

Z Włoch komunikuje się tylko o żywej obustronnej działalności oddziałów wywiadowczych i zaczepnych.

Atak dzienny słabych nieprzyjacielskich zespołów lotniczych na obszar pograniczny zachodnich Niemiec spowodował nieznaczne szkody.

Kościół prawosławny w walce z Moskwą

Ostra rezolucja konferencji biskupów w Rydze

RYGA. (DNB). Pod przewodnictwem metropolity Litwy i Wilna Sergiusza, egzarchy Łotwy i Estonii oraz arcybiskupów z Narwy i Rygi zebrał się autonomiczny kościół prawosławny na nadzwyczajnym zebraniu w Komisariacie Rzeszy dla Kraju Wschodniego w Rydze i powziął rezolucję zdecydowanego wypowiedzenia wojny Moskwie. Ostateczne cele władców Kremla i ich nowej sowieckiej polityki kościelnej zostały udejmowane i ujawniono ich głębokie kulisy. Po zobrazowaniu historycznej walki, którą prowadził w ciągu wieków prawosławny kościół o swoją niezależną organizację, mówi się między innymi w tym dokumencie: „Bolszewicki nieprzyjaciół zbliżył się do naszych granic i grozi nam podbojem. Gdyby mu się udało, zmieniłby się nasz kraj w bezładne pogorzelska, jego społeczeństwo zostałoby rozbite lub wywiezione. Bolszewizm kępeze to najdroższe wartości, które człowiek posiada: jego wolność, jego wiarę i jego narodowość. Narody dręczone knutem żydowskiego bolszewizmu nie mają zamiaru przelewać swojej krwi za triumf bolszewizmu. Bolszewicy wiedzą o tym i dlatego

wmawiają wszelkimi sposobami ich kłamliwej agitacji, że prowadzą oni tę wojnę nie za sprawę rewolucji światowej, a za sprawę ojczyzny a nawet i kościoła. To przekraczanie faktów, to kłamstwo i ta agitacja są świadectwem słabości bolszewizmu. Są one świadectwem tego, że ich pozbawione ulepszeń oblicze wzbudza odrazę, że ich ideologia straciła siłę przyciągającą, że oni sami nie są w stanie kontynuować wojny własnymi siłami, i że ich cała nadzieja skierowana jest na to, aby bolszewicką wojnę wygrać niebolszewickimi siłami, oraz aby następnie te siły zniszczyć. W swojej walce apelują obecnie bolszewicy do „patriotyzmu“ i „religijności“, aby później kościoły i ojczyznę obrócić w gruzy, i zniszczyć wszelkie życie. Nawołujemy, aby nie iść na rękę bolszewickim żądaniom i nie ufać bolszewickim przyrzeczeniom. Bolszewizm jest bezbożnictwem i zwiędnięciem, gwałtem i kłamstwem. To jest jego niezmienna istota i niezmienna natura. Trwała ona przez ćwierć wieka i trwa obecnie!

Komintern w masce Południowe Włochy i Północna Afryka jako tereny głównej działalności

SZTOKHOLM. (DNB). Zmarły komintern cieszy się wciąż wyborem zdrowiem — stwierdza londyńskie czasopismo „The Tablet“. „Jeszcze niedawno utrzymywano, czytamy tam, że lokalne komunistyczne partie są związkami autonomicznymi, niezależnymi od Moskwy i uprawiającymi swoją własną politykę. Angielscy komuniści jaknajgorliwiej rozgłaszają to twierdzenie, dążąc do połączenia się z partią pracy. Obecnie jednak nie da się ukryć, że zarówno w Północnej Afryce jak i we Włoszech partie komunistyczne otrzymują swoje instrukcje z Moskwy i że są one niczym innym, jak tylko narzędziem sowieckiej polityki. Dnia 29 marca przybył z Moskwy do Neapolu Ercole Ercoli, którego właściwe nazwisko brzmi Tegliatti, i natychmiast przejął zwierzchnictwo nad komunistycznymi partiami we Włoszech. Przebywał on 18 lat w Moskwie i przed rozwiązaniem kominternu należał do jej egzekutywy.

W odniesieniu do północno-afrykańskich komunistów sytuacja przedstawia się analogicznie. Ich związek z Moskwą jest ścisły i stały, abstrahując od porozumienia, jakie mogą mieć z Bogomołowem. Andre Marty i Maurice Thorez delegowani byli ubiegłej jesieni przez Moskwę, by kierować komunistami w Północnej Afryce, zaś Thorez obecnie wyjawiał swoją politykę w „Prawdzie“. Trzeba sobie z niej zdać jasno sprawę: „Kiedy w śródlęmnym morskim rejonie przemawiają komuniści, tedy jest to nasz sojusznik, Związek Sowiecki, który zabiera głos“.

„The Tablet“ pisze dalej, że również Tito i jego ruch są czysto bolszewickie. Czasopismo wspomina o sowieckiej gwiazdce, którą noszą żołnierze Tito i drwi z pewnych kół w Anglii, utrzymujących, że hymn stronników Tito jest starą jugosłowiańską melodią. W „News Chronicle“ natomiast niedawno stwierdzonym zostało, że ten hymn Tito w ogóle nie ma nic wspólnego z Jugosławią. Śpiewany on jest tylko przez bolszewików aż po Władywostok.

Zaostrzenie walk rasowych pomiędzy ludnością białą a murzynami USA

SZTOKHOLM. (DNB). Im bardziej zbliża się okres walk przedwyborczych w USA, tym bardziej też zaostrza się walka rasowa pomiędzy murzynami a ludnością białą. Podczas teraźniejszych wyborów przygotowawczych w stanie Illinois doszło już do poważnych starć. Pewien przywódca murzynów zginął od strzałów na zebraniu politycznym. Skutkiem powyższego, według ostatnich wiadomości, w Illinois panuje napięty stan umysłów.

W stanach południowych atoli nastroje są również co raz bardziej burzliwe. Ludność murzyńska zaczęła zyskiwać na znaczeniu dzięki staraniom Roosevelta w kierunku wzmocnienia ich pozycji przy nadchodzących wyborach. W kilku stanach południowych panuje nastroj wprost wrogi prezydentowi i utracił on w tamtejszych konserwatywno-demokratycznych okręgach wyborczych nawet resztkę

wych zwolenników. Jakkolwiek niewątpliwym jest zwycięstwo demokratów w wyborach w okręgach stanów południowych, pomimo to jednak wybrani senatorowie i posłowie będą jeszcze w mniejszym stopniu zwolennikami Roosevelta, niż to było podczas teraźniejszego kongresu.

Moc ducha została udowodniona Prof. Bratianu o sprawie bukareszteńskiej ludności

BUKARESZT. (DNB). Znany rumuński historyk i polityk profesor Georg Bratianu w artykule ogłoszonym w „Curentul“ podkreśla wzorową postawę bukareszteńskiej ludności wobec terrorystycznego ataku i wyciąga stąd wniosek, że dowództwo kraju „na tej podstawie może dalej działać z ufnością i całą energią“. Przy wyciu mor-

Wzmocnienie niemieckiej broni myśliwskiej

Najbardziej przykra niespodzianka dla Anglii

MADRYT. (DNB). „Doświadczenia wykazują, że alianci nie są w stanie pokonać niemieckiej broni myśliwskiej“ — donosił August Assia madryckiemu piśmie „Ya“ z Londynu. Ataki na niemieckie fabryki nie doprowadziły do tych rezultatów, które miało się nadzieję osiągnąć. Jest się niezwykle zaskoczonym tym faktem, że broń myśliwska w Niemczech jest dzisiaj silniejsza, aniżeli kiedykolwiek. Angielska opinia publiczna stanęła wobec zagadki. Niemcy muszą posiadać niewiarygodną zdolność organizacyjną, skoro, pomimo anglo-amerykańskich ataków, zdołali

osiągnąć wzrost produkcji myśliwskich samolotów. Dla utworzenia drugiego frontu w Europie byłoby to jednakże złym znakiem, że anglo-amerykańskie lotnictwo nie jest w stanie pokonać niemieckich myśliwców. „Owe fakty dają pojęcie o zadaniach, które oczekują alianckie lotnictwo jeszcze przed faktycznym utworzeniem drugiego frontu“ — oświadcza kapitan angielskiego lotnictwa Bray. „Jest dla mnie rzeczą jasną, że po optymistycznych przepowiedniach, czynionych w ostatnim czasie, tego rodzaju zadania wywołać muszą głęboki pesymizm“.

Najtrudniejsza rzecz w zakresie prowadzenia wojny

Rozważania angielskiego generała

GENEWA. (DNB). Najtrudniejszą sprawą podczas wojny stanowi nie rozwiązywanie problemów, lecz zdawanie sobie sprawy z tego, które problemy należy rozwiązywać — tak pisze angielski generał brygady Anstey w gazecie „Daily Sketch“. Jaka w tych słowach kryje się prawda, świadczyć dotychczasowe działania bojowe Anglików i Amerykanów. I tak alianci wyładowawszy pod Nettuno oczekiwali natychmiastowego jak najenergiczniejszego oporu Niemców. Jednak nic podobnego się nie stało, bo Niemcy wstrzymali swoje wojska w odległości około dziesięciu mil w głębi lądu. Z góry zatem przeliczono się w istotnym problemie.

Jest oczywiście rzeczą nadzwyczaj trudną — podkreśla Anstey — uzyskać dokładne informacje o prawdopodobnej reakcji Niemców przed przeprowadzeniem

tego rodzaju akcji bojowych. Gdyby alianci w wypadku Nettuno lepsze mieli wiadomości, wówczas przebieg całej sprawy wyglądałby inaczej.

Podobna rzecz wydarzyła się podczas obecnych walk na granicy indyjsko-burmańskiej. Działania bojowe alianców wywołane zostały tutaj inicjatywą Japończyków. Wszelko zależy od tego, czy sprzymierzeni, czy też Japończycy właściwie ocenili istotny problem.

Tego rodzaju rozważania, pisze dalej Anstey, wiodą każdego Anglika automatycznie do zachodniej Europy, gdzie alianci chcieliby uderzyć. Pod żadnym warunkiem nie powinno się znowu przydarzyć, by się przedwznieka, jak to było pod Cassino, niedoceniło, lub żeby się go, jak to się stało pod Nettuno, fałszywie oceniło. W obydwu bowiem wypadkach alianci popełnili błąd.

Wysiedlenie rządów emigracyjnych z Londynu

BRNO. (DNB). Według ostatnich wiadomości z Londynu — jak donosi „Courrier de Geneve“ — odbywa się obecnie ewakuacja wszystkich „rządów emigracyjnych“. Polski rząd emigracyjny ma opuścić Londyn, aby obrać sobie jako siedzibę

prawdopodobnie Kair. Istotnej przyczyny tego — mówi się dalej — należy dopatrywać się w życzeniu angielskiego rządu uwolnienia się od przykrego ciężaru, jaki stanowi rząd polski dla stosunków anglo-sowieckich.

„Z rozpaczą oparci o ścianę“ Żołnierze amerykańscy w Anglii

SZTOKHOLM. (DNB). Pewien amerykański komentator radiowy omawiał nastroje wśród przebywających w Anglii i bezczynnie stojących tu i ówdzie żołnierzy amerykańskich, których nawet urlop w końcu tygodnia nie może wyrwać z monotonii ich bytowania. Typowym obrazkiem w Anglii jest żołnierz amerykański, opierający się o ścianę i zapytujący z rozpaczą, co ma robić. Może on sobie pozwolić na wejście do restauracji, lub na przejażdżkę autobusem i prześledzenie się fasadą zburzonych domów. Może pójść do parku na spacer, lecz nie może to stale sprawiać mu przyjemności. Mógłby on też cośkolwiek sobie kupić, lecz jest to bardzo trudne.

Narzucona bezczynność, trwająca już od miesięcy, a dla niektórych jednostek już od lat, wywiera silny wpływ demoralizujący.

„Z rozpaczą oparci o ścianę“ — mówi się dalej — jest to obrazek, który widać w wielu miejscach. Wszelkie towarzystwo kolonizacyjne, z powodu wielkich oszustw, mających na celu uniknięcie podatków. Nadużyte te trwały od przeszło dziesięciolecia.

Nad politycznymi i gospodarczymi sprawami w świecie aliantów zawisł wielki znak zapytania

Jakie środki lecznicze mają w zanadrzu anglo-amerykańscy „naprawiacze“

SZTOKHOLM. (DNB). „Istnieje pewna obawa powstania wojny handlowej pomiędzy Wielką Brytanią a USA w czasach powojennych“ — oświadczył angielski kap. L. D. Gammons, członek parlamentarnej komisji handlowej pewnemu przedstawicielowi agencji Reutersa po trzytygodniowej podróży po Ameryce.

W dziedzinie odbudowy gospodarczej w czasach powojennych istnieje pomiędzy USA i Wielką Brytanią rozbieżność, a mianowicie różne poglądy. Jeśli chodzi o międzynarodowy handel, to niektórzy ludzie sądzą, iż gospodarcza rywalizacja o rynki zbytu pomiędzy obu krajami jest nieunikniona.

Gammons, który wyraźnie obawia się „młodszego partnera“, nie może zrozumieć, jak Stany Zjednoczone, dążące do eksportowania za wszelką cenę,

utrzymają się przy swej polityce wysokich cel. „Nie jest to rzeczą trudną posiadać wielkie pomysły, co wy chcecie sprzedać w Chinach, Indiach i Australii, jeżeli jednocześnie nie zapytacie się, co wam te właśnie kraje chcą sprzedać. Handel zagraniczny musi się wyrównać, w przeciwnym wypadku musicie swym klientom pożyczać pieniądze, za które mogliby oni kupować wasze towary, jak to uczyniły Stany Zjednoczone w roku 1920, nie mając nadziei na otrzymanie tych pieniędzy spowrotem“.

„Nad politycznymi i gospodarczymi sprawami świata aliantów zawisł wielki znak zapytania, — tak kończy ten demokratyczny przedstawiciel „wolności z konieczności“ swój pełen bojaźni list, który narody nowego porządku europejskiego przyjąć mogą do wiadomości tylko z zadowoleniem.

Głos ostrzegający przed Japonią z Cejlonu

Co powiedział angielski marszałek lotnictwa. Droga Imphalska — odcięta

BERLIN. Japońska aktywność w różnych punktach areny wojny powoduje, że dziś w Stanach Zjednoczonych znów dyskutowana jest, w sposób bardziej żywy niż kiedykolwiek, sporna kwestia, czy nie jest to chybiona strategia odsuwanie walki z Japonią na drugie miejsce. Jeden z senatorów Stanów Zjednoczonych oświadczył zupełnie otwarcie, że żadne sukcesy na Pacyfiku nie pomogą, jeżeli anglo-amerykańska piechota nie zajmie terenów mających żywotne znaczenie dla Japonii. Stoi się wciąż na tym stanowisku, że wprawdzie musiałyby być zwyciężone Niemcy. Takie stanowisko jest właściwie nie dogodne dla Japonii. Jeżeli Japonii pozostawi się jeszcze rok czasu, może ona tak umocnić swoje zdobycze terytorialne z roku 1942, że wojna przeciw niej będzie wymagała nadzwyczajnie dużych ofiar i potrwa bardzo długo, przy czym przypuszczalnie Japonia zachowa jeszcze przy sobie dużą część z pośród zdobytych terenów.

Roosevelt w ostatnich dniach uniknął wypowiedzenia się w tej kwestii, usprawiedliwiając się chorobą, co do której raczył jednak ogłosić jednocześnie, że zdrowie jego znajduje się na drodze do polepszenia. Nastroj w Stanach Zjednoczonych co prawda przez to nie polepsza się, bowiem równocześnie nadchodzi nowe ostrzeżenie ze strony naczelnego dowódcy powietrznych sił wojennych w południowo-wschodniej Azji, marszałka lotnictwa Pierce. Ten ostatni dokonał podróży inspekcyjnej na Cejlonie i miał przemówienie do członków stacjonujących na wyspie angielskich oddziałów broni powietrznej i kanadyjskich powietrznych sił wojennych. W przemówieniu tym oświadczył: „Nieprzyjacieli nasila swoją działalność na Indyjskim Oceanie i w zatoce Bengalskiej. Mogę was zapewnić, że w niebardzo dalekim czasie dostaniecie całą

masę pracy”. Powyższe oświadczenie wywołało dość duże wrażenie, zwłaszcza, że Reuter w tonie zdradzającym zaniepokojenie przyznaje fakt odcięcia posiadającej żywotne znaczenie linii głównego zaopatrzenia — Imphal. Również główna kwatera Mountbatten'a musi przyznać, że napór japoński na północny zachód i zachód nadal trwa i że nieprzyjacielskie wojska już przełamały się na drodze z Imphal do Kohima.

Było do przewidzenia, że ta walka na hinduskiej ziemi będzie miała skutki dla samego brytyjskiego dominium. Jedną z amerykańskich agencji pras-

wych donosi już, że w Indiach nadal trwają zamieszki. Są Hindusi, którzy stawiali na anglo-amerykańskiego konia, ale obecnie sami mocno krytykują brytyjskie dowództwo wojenne. Wyrażone pytanie brzmi: „Czy to nie było zamiarem wypędzić Japończyków z Birmy? Obecnie wygląda na to, że Japończycy wypędzają Brytyjczyków z Indii”. Dalej słyszy się bardzo często, zwłaszcza w amerykańskich kołach militarnych w Nowym Delhi, pytanie: „Co robi Mountbatten? Czy jest on rzeczywiście właściwym człowiekiem dla kierowania alianckimi siłami wojennymi we wschodniej Azji?”.

Jeden z najbardziej osobliwych projektów wysuwa atoli prezes hinduskiej ligi w Ameryce, który żyje z pieniędzy Roosevelta, a który domaga się uwolnienia hinduskich przywódców, co da możność stworzyć „zorganizowany, płomienny i skuteczny opór przeciw Japończykom”. Ci hinduscy bojownicy o wolność mają więc dla swych ciemiężców, którzy ich wrzucali do więzienia, wyciągać kasztany z ognia — żądanie, które li tylko zdradza, jak rozpaczliwie szuka się wyjścia z tej niebezpiecznej sytuacji, nie mając jednak żadnego zaufania do własnych czynów. (K. A. Z.).

Front w Burmie w pełnej akcji

Oddziały japońskie znajdują się w oddaleniu 8 km. od miasta Imphal. Zagrożenie Chittagong

TOKIO. (DNB). Front w Burmie na całej długości znajduje się w pełnej akcji, — tak utrzymują tamtejsze koła wojskowe na podstawie różnych komunikatów frontowych. Widocznie Auchinleck, mówi się tam, chce jeszcze w ostatniej godzinie dotrzymać słowa, i usiłuje ratować beznadziejną sytuację pod Imphal. Tam też w pierwszym rzędzie przywiązywał wagę przeciwnik do stanowisk obronnych między Parel i Boiang, które rzekomo są rozbudowane w wapieniu na długości około 10 km. Oprócz tego ściągnięto od tych okręgów amerykańskie oddziały w charakterze posiłków.

Gdy japońscy obserwatorzy stwierdzili od pewnego czasu, że miejscowość Imphal rebi wrażenie miasta opuszczonego, — bowiem ani w samym mieście, jak również na szosach w bezpośrednim pobliżu nie widać oddziałów i lotnictwa, — weszły obecnie japońskie strażnice przednie na teren zalesiony w okolicy Khamalor, znajdujący się około 8 km na

północno-zachód od Imphal, gdzie z powodu gromadzącego się niebezpieczeństwa mieściła się nieprzyjacielska kwatera główna IV korpusu armii i 23 dywizji. 10 kwietnia od rana miał miejsce silny ogień artyleryjski.

Obrona przeciwnika na obszarze Kohimy jest słaba, jakkolwiek w tym okręgu znajduje się jeszcze około 5000 żołnierzy. Ich zamierzony odwrót, po pierwszej, pozbawił odrazu wielkich możliwości niesienia pomocy znajdującym się w Imphal nieprzyjacielskim oddziałom, i po drugie, umożliwił japońskim i narodowo-hinduskim oddziałom, dojście już do połowy drogi między Kohimą i Dinapurem, i zajęcie stanowisk wyżynnych, które dominują nad dostępem do równiny rzeki Bramaputry. W związku z tym szybko wzrasta niebezpieczeństwo odcięcia linii kolejowej, łączącej Bengalę i Assam.

Donosi się również o wzmożonej aktywności japońskich i hinduskich oddziałów na południowym odcinku frontu w Burmie, gdzie oddziały te posuwają się od miejscowości Haka w okolicę Kaladan. Wskutek tego zagrożone jest miasto Chittagong. Nieprzyjacielskie oddziały w sile około 2000 ludzi, znajdujące się w pobliżu rzeki Kaladan cofają się i są nieustannie ścigane, podczas gdy równocześnie główna masa japońskich oddziałów posuwa się na zachód.

TOKIO. (DNB). Japoński silny oddział bombowców zaatakował w locie nurkowym most wiszący, znajdujący się około 50 km. na zachód od Imphal i zburzył go licznymi celnymi trafieniami bomb. Wskutek tego odcięto nieprzyjacielowi odwrót w kierunku na Silchar. Wszystkie japońskie samoloty powróciły nieuszkodzone do swoich baz.

Japonia przygotowana na aliancką generalną ofensywę na Pacyfiku

TOKIO. (DNB). Zdaniem kół cesarskiej kwatery głównej trzeba się liczyć z próbą przeciwnika przeprowadzenia zapowiedzianej przez niego ofensywy na Pacyfiku jeszcze w ciągu pierwszej połowy bieżącego roku. Do powyższego wniosku dochodzi kapitan marynarki Goro Takasz oddziału prasowego kwatery głównej. Omawia on w dłuższym artykule, zamieszczonym w czasopiśmie „Fuji”, ogólną sytuację na Oceanie Spokojnym.

Szczególnie na uwagę zasługuje, jak pisze oficer japoński, fakt, jak bardzo w ostatnim czasie koncentruje się główny ciężar nieprzyjacielskich działań bojowych na wodach Pacyfiku na jego siłach morskich. Zdaje się, że program morski Amerykanów osiągnął już pewne stadium, tak, iż sądzą oni, że obecnie mogą rzucić z powodzeniem do walki swą flotę na wspomniany teren walk. Po raz pierwszy ujawniła się na tych przesłankach myślowych budowana taktyka zaczepna Amerykanów podczas ich działań bojowych przeciwko wyspom Gilberta w końcu ubiegłego roku. Skoro jednakowoż przedsięwzięcie swe zbyt drogo zmuszeni byli opłacić, nie zaniechali wprawdzie swej nowej taktyki zaczepnej podczas następnej ofensywy przeciwko wyspom Marshalla, lecz znacznie wzmocnili swoje siły morskie i lotnictwo przez równoczesne ostrożnie przepro-

wadzone działania desantowe. Walki o wyspy Marshall'a wykazały jednak również wyraźnie, że przeciwnik zaniechał swojej poprzedniej strategii „z wyspy na wyspę”, a w miejsce tego zastosował jedynie jeszcze „tatytykę spadochronową”. Skoro Amerykanie po krótkim czasie uruchomili spowrotem lotniska na wyspie Kwadgelinn, ataki lotnictwa zwróciły się ze wspomnianej bazy lądowej nie na nadzwyczaj ważną bazę japońską Ponape, lecz już przeciwko wyspie Truk. Wobec tej strategii nieprzyjacielskiej trzeba się liczyć z tym, że przeciwnik stara się przy pomocy silnych oddziałów floty posunąć się jeszcze dalej na wschód, by zaatakować japoński kraj macierzysty bezpośrednio z powietrza. Co raz bardziej okazuje się, jak wielkie i decydujące znaczenie posiada dzisiaj lotnictwo. Rozumiejąc to, dowództwo japońskie uczyniło wszystko, by jak w najwyższym stopniu wzmocnić własne lotnictwo.

Jest rzeczą dobrze znaną, kończy swój artykuł Takasz, że japoński potencjał wojenny co raz bardziej wzrasta. „Z tego powodu musimy się liczyć z tym, że tak zw. nieprzyjacielska ofensywa generalna nastąpi jeszcze w ciągu pierwszej połowy b. r. Potrafimy jednakowoż zwycięsko spotkać wspomnianą ofensywę”.

Anglo-amerykańska walka o naftę

Obłudne oświadczenie ministra marynarki USA Knox'a

GENEWA. (DNB). Spór o naftę w Arabii, który rozwinął się do rozmiarów zaciętej walki konkurencyjnej pomiędzy północno-amerykańskim i angielskim kapitałem, wszedł obecnie w swoje najwyższe stadium polityczne, od chwili kiedy rząd amerykański przejął na siebie interesy amerykańskich potentatów naftowych. Rozgorzała więc obecnie walka między Waszyngtonem a Londynem.

Minister marynarki USA Knox przedstawił przebieg sporu w wydziale finansowym Izby Reprezentantów z obszernymi szczegółami. Jak doniesiono, miał on oświadczyć, że amerykańskie towarzystwa naftowe w Arabii zwróciły się o poparcie rządu, ponieważ obawiały się, iż Anglicy przejmą na siebie ich koncesje. Rząd arabski zwrócił się do Anglików z prośbą o finansową pomoc, i Anglicy wysygnęli znaczne sumy pieniężne. Wobec tego amerykańskie towarzystwa (Standard Oil of California i Texas Oil Company) uznały tę sytuację za alarmującą.

Ponieważ amerykańskie towarzystwa naftowe w Arabii „czynne były jako firmy prywatne bez poparcia rządu i narażone były na współzawodnictwo z rządem brytyjskim i brytyjskich towarzystw naftowych, które ze swej strony korzystały z wszelkich wsparć i prestiżu, jaki mógł im dać rząd brytyjski, zwróciły się one ze swymi troskami do rządu w Waszyngtonie i zażądały ochrony amerykańskich kopalin naftowych z Ho-

ścią powyżej 20 milionów beczek nafty. Sześciu sztabu zgodzili się na tę myśl, jednak rokowania utknęły wskutek propozycji 50 procentowego przejęcia kapitału przez rząd i innych propozycji.

Następnie Knox powiadomił, że na oba towarzystwa wywarło wielki nacisk, ażeby one nie przyjęły finansowego poparcia rządu. Wśród rzeczoznawców zaniepokojenie wywołał fakt, że rząd wkroczył w interesy naftowe. Jednak nieco później podjęto znowu rokowania, a mianowicie z tym celem, ażeby przeprowadzić rurociąg naftowy z Zatoki Perskiej do Morza Śródziemnego i ażeby w ten sposób tę naftę uczynić tańszą i szybciej do-

starczalną i w ten sposób wzmocnić zapotrzebowania amerykańskich rezerw naftowych. Wreszcie osiągnięto porozumienie, według którego rząd jako główny dzierżawca korzystał będzie w ciągu 25 lat z przewodów naftowych z Zatoki Perskiej do Morza Śródziemnego i że następnie przejmie je na własność bez żadnych kosztów. Pod tymi warunkami towarzystwa zobowiązały się dostarczać do USA 1 miliard beczek nafty po cenach niższych o 25 proc. od cen rynkowych.

Knox zakończył swoje sprawozdanie wskazując, że uchwała uprawnia do udania się do Arabii, ażeby chronić tam amerykańską włas-

Nowoczesna zabezpieczona od bomb sala operacyjna w górach Abruzzach

BERLIN. (DNB). Pełne jaskiń Abruzzi i ich przedgórza, posiadające łatwy do obróbki kamień stwarzają dla żołnierzy niemieckich możliwości ulokowania przynajmniej części oddziałów służby zafrontowej w zabezpieczonych od pocisków pomieszczeniach. Szczególnie potrzebne są zabezpieczające przed bombami pomieszczenia dla szpitali polowych i punktów opatrunkowych, ponieważ przeciwnik mimo z daleka widocznych znaków rozpoznawczych Czerwonego Krzyża stale je bombarduje. Dlatego to powstaje szpital na froncie nad Adriatykiem, mający jako specjalne zadanie szczególnie trudne operacje, założył sobie obec-

nie podziemną stację, która posiada wszystko, czego potrzeba do wykonywania służby. W ciągu dwóch miesięcy pionierzy rozbudowali i rozszerzyli istniejące groty. Wszystkie urządzenia są czyste, nie odnosi się wcale wrażenia, że przebywa się w jaskini. Podłogę wyłożono posadzką, sufity i ściany oszalowano deskami. Wszędzie zaprowadzono światło elektryczne, dostarczane przez akumulator. Zaprowadzono nawet ogrzewanie centralne i wodociąg, a kierownictwo szpitala szczególnie dumne jest z wielkiej sali operacyjnej i z nowoczesnych urządzeń wentylacyjnych. Sala dla chorych posiada 150 wygodnych miejsc dla rannych.

Riccardi: „Losem Włochów będzie los niemiecko-włoski”

MEDIOLAN. (DNB). Były minister handlu zagranicznego i dewiz, Raffaele Riccardi poświęca w „Giornale d'Italia” szczególną uwagę sprawie losu Włoch. Włochy mogą mieć, pisze Riccardi „angielsko-amerykański los”, mogą mieć „bolszewicki los” i mogą mieć też „niemiecko-włoski los”, którego musiałby życzyć każdy zdrowo myślący człowiek. Riccardi wskazuje na bolszewickie niebezpieczeństwo, jak również na niedo-rzeczne przypuszczenie, że Anglia i Ameryka mogłyby osłonić Europę przed bolszewizmem.

Następnie Riccardi zajmuje się wyczerpująco żywioną przez wroga nadzieją, że będzie mógł zwyciężyć Niemcy i dochodzi przy tym do stwierdzenia, że Niemcy nie mogą być pokonane ani na froncie wewnętrznym, ani w dziedzinie gospodarczej i finansowej, ani na odcinku zbrojeń, ani przez wojnę powietrzną lub działania wojenne. Rozstrzygnięcie nastąpi w otwartej wojnie, w której Niemcy dotychczas okazały się niezwyciężonymi.

Do walki z Niemcami musiano zmobilizować cały świat. Wypadki w Rosji Sowieckiej — pisze Riccardi — nie wprowadzą w błąd uważnego obserwatora. Niemiecki odwrót jest zwycięstwem kunsztu wojennego. Wojsko niemieckie, nie doznając niebezpiecznych dla swej siły szkód, wraca ku granicom Europy, po-

nieważ niedorzecznością byłoby, na krótko przed powstaniem drugiego frontu, trzymać się frontu, który związany jest z dużymi trudnościami pod względem jego zaopatrzenia. Ze wszystkich tych względów powstaje absolutne i niewzruszone zaufanie, jakim wszyscy zdrowo myślący we Włoszech darzą „niemiecko-włoski los” kraju, który spotka, czy chcą czy nie chcą, wszystkich tych, co dla wygody, z dzieciinnym podejrzeniem i ciekawością chcą zrobić anglo-amerykańskie „armie wyzwolenia” sędziami nad faszyzmem i bolszewizmem.

GENEWA. (DNB). „Droga do Rzymu dla aliantów wybrukowana jest jeszcze wieloma Cassinami” — w takie zdanie przybyły z powrotem do USA na urlop wypoczynkowy zastępca naczelnego dowódcy 36 amerykańskiej dywizji piechoty na froncie Cassino, generał brygady William Wilbur ujął swe wrażenia w wywiadzie udzielonym londyńskiemu piśmie wieczorowemu „Evening Standard”. Wilbur powiedział następnie, że wciąż się stoi pomimo największych wysiłków przed Cassino, nie wiedząc w jaki sposób przebić się. Obeście wyżyn Cassino jest niemożliwe. Nawet gdyby się to udało, Niemcy skutecznie zablokowali dla aliantów wszelkie wdarcie się w dolinę rzeki Liri.

Badoglio — sprzedawca dusz Internowani w Indiach żołnierze włoscy mają walczyć przeciw Japonii

SZTOKHOLM. (DNB). Jak donosi z Neapolu „Aftonbladet”, Badoglio zaproponował aliantom użycie przeciw Japończykom internowanych w Indiach żołnierzy włoskich. Pewien przedstawiciel Badoglio oświadczył, że Badoglio pragnie obecny z punktu widzenia

prawa międzynarodowego stan Włoch jako „strony współprowadzącej wojnę” zmienić na „stronę ograniczonego w prawach alian-ta”. Gdyby alianci mieli na to się zgodzić, następca tronu Umberto jest gotów objąć dowództwo nad tymi siłami wojennymi.

mość w tych olbrzymich koncepcjach. W Waszyngtonie przypuszczono, że, o ile rząd amerykański latem wykazał zainteresowanie w tej dziedzinie, nikogo tam nie dopuści i nie odda koncesyj.

Kiedy członek z wydziału finansowego Izby Reprezentantów zapytał Knox'a, czy rząd brytyjski wykazywał jakiegokolwiek zainteresowanie się przewodem naftowym, Knox udzielił tylko osobistą odpowiedź.

Spór o naftę arabską rzucił ponure światło na niedawno jeszcze podkreślaną przez sekretarza państwa USA Hull'a „Jedność” w obozie aliantów. Skoro spór ten wzrósł do walki konkurencyjnej między amerykańskimi i angielskimi kapitałistami, Anglia i USA skierowały obecnie przeciwko sobie swe siły polityczne. Rezultat tej próby sił nie może być wątpliwy. Pierwszą rundę Anglia niewątpliwie przegrała, skoro nie mogła ona zapobiec wdarcie się kapitału amerykańskiego na Bliski Wschód, który dotychczas uchodził za wyłączną domenę angielską.

Poza tym anglo-amerykańska walka o hegemonie daje nam pojęcie tego, co rozegrałoby się w Europie, gdyby mocarstwa nieprzyjacielskie tutaj się znalazły. Wówczas rozgorzałyby dzięki walki o każdą kopalinę i o każdą fabrykę pomiędzy obiema wrogimi klikami kapitalistów. Ta walka konkurencyjna skupiłaby się na barkach ujarzmionych narodów, które musiałby to opłacać ciężkim bezrobociem, głodem i nędzą.

Tydzień obrony przeciwlotniczej w Wilnie

W celu sprawdzenia wprowadzonych dotychczas w Wilnie zarządzeń obrony przeciwlotniczej oraz w celu zachęcenia do dalszej pracy, odbędzie się w Wilnie w czasie od 17 do 23 kwietnia 1944 tydzień obrony przeciwlotniczej.

W ciągu tego tygodnia odbędą się odnośne przeglądy, przygotowywania i ćwiczenia we wszystkich ważnych urzędach i zakładach oraz organizowanie takowych również przy udziale publiczności. Ćwiczenia te odbędą się częściowo

w warunkach najbardziej zbliżonych do rzeczywistości. Każdy musi się zachować w ten sposób, w jaki by postępował w wypadku prawdziwej obrony i jak tego rzeczywiście od niego się wymaga.

Kto wykroczy przeciw temu z osobistych lub niezasadnych powodów, nie może mieć pretensji, że przy ewentualnych szkodach, które on poniesie w czasie przeprowadzania ćwiczeń, nie zostanie mu udzielona pomoc lub wynagrodzenie.

Przydział robotników i daleko idące ulgi dla hodowców tytoniu zawierających umowy w Oddziale Hodowli Tytoniu

Wileński Oddział Hodowli Tytoniu mieszczący się w Wilnie przy ulicy Jabłonskiego 1 (d. Bankowa) donosi wszystkim hodowcom tytoniu oraz tym, którzy by chcieli w tej dziedzinie pracować, że obecnie zawierane są umowy na hodowlę tytoniu. Przewidziane są daleko idące ulgi oraz pomoc w pracach plantacyjnych. Zgodnie z rozporządzeniem Generalnego Komisarza w Kownie hodowcy tytoniowi otrzymają siły robocze w następującym porządku:

Hodowcy uprawiający tytoń na obszarze: od 0,2 ha do 0,4 ha otrzymają prawo na zatrudnienie jednego robotnika; od 0,4 ha do 0,6 ha — dwóch robotników; od 0,6 ha do 0,8 ha — trzech robotników; od 0,8 ha do 1 ha — czterech robotników i ponad 1 ha uprawiając powierzchnię — 5 robotników.

Generalny Komisarz poleca przy tym by odpowiednie Urzędy Pracy przydzielały niezwłocznie dodatkowe siły robocze, które będą zwalniane od innych prac obowiązkowych.

Wileński Oddział Hodowli Tytoniu zawarł dotychczas 120 umów na plantacje tytoniowe w okręgu wileńskim. Zgłoszenia na zawieranie umów są przyjmowane do połowy maja b. r. Należy się zwracać pod niżej podanym adresem: **Włose, ulica Jabłonskiego 1, Oddział**

Hodowli Tytoniu, bezpośrednio do starszego instruktora, który udzieli odpowiednich wskazówek w sprawie zawarcia umowy i przydziału sił roboczych. Tamże można otrzymać broszurki w języku litewskim i polskim omawiające kwestię hodowli tytoniu.

Oddział Hodowli Tytoniu wydaje odpowiednie zaświadczenia, na podstawie których Arbeitsamt w Wilnie przydzieli robotników do prac plantacyjnych. Zgłaszać się należy w godzinach urzędowych.

Ofiary na święcone

Na intencję p. Czuczajko dla biednych polskich dzieci 20 RM. składają Halina L. z Lidy.

Pracownicy i robotnicy firmy „W. Fadijew” na święcone dla polskich biednych dzieci składają RM. 750.

Na święcone dla polskich biednych dzieci RM. 100 od Rysia i Clypera.

Od pracowników BHVD 783 dla biednych polskich dzieci 150 RM. Bezpośrednio wpłacone RM. 30 składają dla biednych emerytów X. I.

Ewa Dubicka z Landwarowa 20 RM. na święcone dla biednych polskich dzieci.

A. Gwiazda 100 RM. na święcone dla biednych polskich dzieci.

Wiadomości z dnia

NIEDZIELA
Benedykta.

16
Kwiecień

Wschód słońca 4.17
Zachód słońca 18.23

OZIS ZACIEMIAMY OKNA OD GODZ. 19.50 DO GODZ. 5.00.

— **KONTROLA PRZECIWPÓŻAROWA MIESZKAŃ.** Wileńska straż przeciwpożarowa w celu dopomożenia mieszkańcom w zwalczaniu gwałtownie niebezpieczeństwa pożarowego wysyła swoich funkcjonariuszy, którzy odwiedzają mieszkania i na miejscu udzielają wskazówek o walce z ogniem, oraz kontrolują, czy mieszkania pod względem przeciwpożarowym są w należytym porządku. Niektórzy mieszkańcy nie wykazują zrozumienia dla tej pracy strażaków i zachowują się wobec nich nieodpowiednio, nie wypuszczają ich do mieszkań i t. p. Trzeba więc zrozumieć, że akcja ta ma na celu jedynie przyszłe

zanie się ludności miasta Wilna i zapobieganie możliwym pożarom, a więc zasługuje na uznanie i pomoc całego społeczeństwa.

— **WOLNO MLEC PSZENICĘ.** Na podstawie zarządzenia Generalnego Komisarza gospodarstwa rolnicze i inne przedsiębiorstwa ziemskie, które dostawiły obowiązkowy kontyngent płodów rolnych i pokarmu dla bydła oraz obłąły wszystkie pola, otrzymają pozwolenia na przemiał pszenicy. Wyżej wymienione gospodarstwa powinny jeszcze dostawić odpowiednią ilość wyznaczonych im kontyngentu nasion. Przewidziane jest pozwolenie na przemiał 25% pszenicy z posiadanych zapasów.

— **MASŁO DLA DZIECI NA PROWINCJI.** Na kartki żywnościowe 28 okresu wyżywieniowego na odcinki „masło” (rebalaj) mieszkańcom prowincji mającym dzieci do lat 6-ciu będzie sprze-

dawane masło. Odcinki ważne są równocześnie z ważnością kart żywnościowych.

— **SPRZEDAŻ ARTYKUŁÓW NA PODSTAWIE ZNACZKÓW PREMIOWYCH.** Jak się dowiadujemy, obecnie można będzie nabywać artykuły gospodarcze w sklepach wileńskich na podstawie znaczków premiowych, wydanych w granicach okręgu wileńskiego. Znaczki premiowe wydawane w innych okręgach nie mają ważności w Wilnie i sprzedawanie artykułów gospodarczych na ich podstawie jest wzbronione.

— **KARA ŚMIERCI ZA KRADZIEŻ PODCZAS POŻARU LUB ALARMU LOTNICZEGO.** Bardzo często zdarzają się wypadki, że podczas pożaru lub alarmu lotniczego ciemne elementy, wykorzystując chaos i zamieszanie, usiłują okraść ludzi dotkniętych tym nieszczęściem. Dowiadujemy się z miarodajnych źródeł, że obecnie za kradzież popełnianą w czasie pożaru lub w czasie alarmu lotniczego grozi najwyższy wymiar kary. Złodzieje będą karani śmiercią.

— **USTALENIE TAKSY ZA PRYWATNE WIZYTY LEKARSKIE.** Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie ukaże się zarządzenie, w którym będzie ustalone, jakie honorarium będą mogli pobierać za leczenie lekarze, praktykujący prywatnie. W myśl tego zarządzenia nie wolno będzie pobierać lekarzom wyższych opłat niż to zostanie ustalone.

— **KRADZIEŻ W „UNITASIE”.** W nocy z 13 na 14 kwietnia przez drzwi frontowe włamali się złodzieje do sklepu „Unitas” przy ulicy Kalwaryjskiej 2. Ofiarą

DRZEWO JEST WAŻNYM SUROWCEM WOJENNYM. WPIERW JEDNAK TRZERA JE PRZYWIEZĆ Z LASÓW.

włamywaczy padł duży zapas towarów galanteryjnych. Straty są znaczne. Dochodzenie prowadzi kryminalna policja. (K)

ZE SPORTU

ZGON SONNI HEENIE

Wielokrotna mistrzyni w jeździe figurowej na łyżwach, Norweżka Sonni Heenie, która w roku 1937 przeszła na zawodowość i występując w filmach stworzyła niezapomniane kreacje „Jedna na milion”, „Księżę X” i inne — zginęła w czasie pożaru, który wybuchł w atelier filmowym (Kalifornia).

Po niedoścignionej mistrzyni, pozostały tylko filmy... (K)

NIEDZIELA SPORTOWA

Dzisiaj o godzinie 14-ej na Pióromoncie odbędzie się emocjonujący mecz piłki nożnej pomiędzy repr. Garnizonu a repr. Wilna.

Ponieważ w Wilnie przebywa reprezentant Niemiec Willimowski, który być może wystąpi w barwach Garnizonu, spotkanie to zapowiada się niezwykle interesujące.

Gracze wileńscy muszą się stawić na stadion o godzinie 13-ej. Skład drużyny wileńskiej, według słów nowego kapitana Okr. Zw. Piłki Noż., zapowiada się rewelacyjnie. Mecz sędziuje pan Żurkiewicz. (K)

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci kochanego i nigdy nie oddawanego syna i brata

ś. t. p.

JANA IWANOWICZA

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele Św. Katarzyny w dniu 18 b. m. o godz. 10 rano. Na które zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych

Matka i Siostra.

PODZIĘKOWANIE.

Całemu sąsiedztwu koł. Orwidów k/Bezdan, którzy w oddaniu ostatniej posługi zmarłemu dnia 8. IV. r. b.

ś. t. p.

Karolowi

MARCISZEWSKIEMU

w ciężkich dla nas po Jego zgonie chwilach okazali tyle serca i życzliwości, oraz za szczerą i bezinteresowną pomoc w urządzeniu pogrzebu, składamy z głębi serc płynące podziękowanie.

Zona, Córki, Synowie, Synowa, Zięćciowie i Wnuki.

PODZIĘKOWANIE.

Panu Doktorowi Michałowi Świdzie, za stałą, bezinteresowną i troskliwą opiekę podczas długiej choroby

ś. t. p.

Franciszka Kurowickiego

serdeczne podziękowanie składa

Rodzina Kurowickich.

PODZIĘKOWANIE.

Wszystkim Współpracownikom Wileńskiej Fabryki Skór i Obuwia, którzy wzięli udział w pogrzebie mego Ojca

ś. t. p.

Kazimierza ZALIWSKIEGO

ta drogą składam serdeczne „Bóg zapłać”.

Kazimierz Zaliwski.

PODZIĘKOWANIE.

P. Prof. Januskiewiczowi, PP. Dr. Dr. Dunin-Horkawiczowi, Dunin-Horkawiczowi, Kanigowskiemu, Rutkowskiemu, Bałukowi, Dziadulowi, Siostrze Kilczewskiej za troskliwą opiekę w czasie długiej choroby

ś. t. p.

Franciszka Kurowickiego,

wszystkim znajomym i przyjaciółom Zmarłego i naszym, którzy wzięli udział w pogrzebie oraz specjalne podziękowanie Koleżankom i Kolegom z aptek za pamięć, serce i pomoc materialną serdeczne „Bóg zapłać” składa

Rodzina Kurowickich.

Tu mówi Związek Zawodowy

Dzisiaj, o godzinie 14 w Wielkiej Sali Koncertowej przy ulicy Ostrobramskiej 5 odbędzie się 25 (40) „Popołudnie Rozmaitości”. Program ten odznacza się nastrojem wiosennym, którego cechą jest lekka muzyka, piosenki i taniec. Dotychczasowe imprezy artystyczne o tym charakterze cieszyły się wielkim powodzeniem wśród szerokich rzesz miłośników lekkiej muzy.

Niedzielny program starannie wyreżyżowany z udziałem wybitnych sił artystycznych daje rękojmię, że „mały jubileusz” „Popołudni Rozmaitości” zadowolą nawet najwybredniejszych.

Program odbędzie się z udziałem: solistki operowej Krystolaityte, solistek: Bielickiej i Piasieckiej, aktorów dramatycznych: Gustaitisa i Kernagisa, kuma Sylwestra oraz solistów: Przybyły (trambon) i Kuczewskiego (skrzypce). Ponadto wezmą udział: artyści baletowi — Jamantaitė, Daukantiene i Bilida, dalej kwartet głosów męskich pod dyr. Stakanisa. Gros programu wypełni orkiestra symfoniczna Związków Zawodowych.

Pozostałe bilety można jeszcze otrzymać w kasie Sali Koncertowej w dniu dzisiejszym przed rozpoczęciem programu.

Stanisław BANDROWSKI
b. major wojsk polskich zmarł w Oświęcimiu dnia 18 grudnia 1943 r. o czym zawiadamia Córka.

Jerzy Gawaliński
Inż. leśnik, lat 44 zginął śmiercią tragiczną 5. IV. 1944 r. pochowany na cmentarzu w Sużanach. O czym powiadamiają Koleżdy.

Natalia-Wanda LEPIESZO
z Piotrowskich zmarła dnia 13. IV. 1944 r. w wieku lat 45. Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby w Czarnym Borze na cmentarz Barkowszczyzna nastąpiło 15. IV. 1944 roku o godz. 12 p. p. O czym zawiadamiają Mał i Wychowawca.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci ś. t. p. **Zbigniewa SMIAŁOWSKIEGO** dnia 18 1944 r. (wtorek) o godz. 9-ej odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele po-Bernardynskim, o czym zawiadamia życzliwych pamięci Zmarłego

Zona i Córki.

Dnia 17 kwietnia w dniu imienin ś. t. p. **RUDOLFA WIDELA** odbędzie się nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy w kościele Św. Piotra i Pawła o godz. 8 rano. O czym powiadamiają wszystkich życzliwych pamięci Zmarłego

Zona i Córki.

Za duszę ś. t. p. **Franciszka Alachnowicza** Redaktora odbędzie się Msza Św. Żałobna dn. 17. IV. 1944 r. o godz. 8-ej rano w kościele Św. Michała. Na którą zaprasza Krewnych, Przyjaciół, Znajomych i Życzliwych pamięci Zmarłego

Zona.

W 5 dzień od zgonu nieoddanej pamięci O. Jez. ś. t. p. **Ks. STANISŁAWA SOWY** w dn. 17 kwietnia o godz. 8-ej w kościele Św. Kazimierza odbędzie się Egzekwie i Msza Św. Żałobna. O czym zawiadamiają znajomych pogrążonych w nieutulonym żalu

Penhenti.

W pierwszą rocznicę śmierci ś. t. p. **ALEKSANDRA BREJWO** odbędzie się Nabożeństwo Żałobne za spokój Jego duszy w kościele Naj. Serca Jezusowego dnia 21. IV. 1944 r. o godz. 9-ej rano. O czym zawiadamiają

Zona i Dzieci.

W trzecią bolesną rocznicę śmierci kochanego brata ś. t. p. **Antonię ANDRUSZKIEWICZĄ** Mistrza budowlanego odbędzie się Msza Święta dnia 19. IV. 1944 r. o godzinie 6.20 w kościele Św. Rafała. O czym powiadamiają

Brat, Bratowa i Bratanki.

W pierwszą bolesną rocznicę zgonu naszego najdroższego Męża i Ojca ś. t. p. **WACŁAWA BUDRYKA** zostana odprawione Msze Św. dnia 17 kwietnia 1944 r. o godz. 8 rano w kościele po-Trynitarskim na Antokolu. O czym powiadamiają

Zona, Córki, Zięćciowie i Wnuki.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci ś. t. p. **Karoliny Szmida-Wal ejkowej** odbędzie się w dniu 17. IV. 1944 r. o godz. 9.30 nabożeństwo żałobne za spokój Jej świetlanej duszy w kościele Św. Jakuba, na które zapraszają Przyjaciół i Znajomych Zmarłej

Matka, Mąż i Córka.

W piątą bolesną rocznicę śmierci ś. t. p. **JANA BONCZY-WASNIEWSKIEGO** b. długoletniego Dyrektora Dóbr Knyszyn i Goniądź odbędzie się Żałobne Nabożeństwo w dniu 19 kwietnia o godz. 8 rano w kościele Serca Jezusowego w Wilnie, oraz w kościele parafialnym w Taboryszkach, na które zapraszają Krewnych, Przyjaciół i życzliwych pamięci Zmarłego

Syn, Synowa i Wnuk.

W pierwszą bolesną rocznicę zgonu ś. t. p. **Aleksandra WYSOCKIEGO,** farmaceuty, b. właściciela apteki w Wilnie, w dn. 17. IV. 1944 r. (poniedziałek) w kościele Św. Jana, o godz. 9-ej, odbędzie się Żałobna Msza Św., na którą w imieniu nieobecnej, nieutulonej w żalu obecnej, nieutulonej w żalu Córki, zaprasza pp. Kolegów, Współpracowników, Krewnych i Życzliwych pamięci Zmarłego

Rodzina.

W dniu imienin ś. t. p. **EMMY SZUMAŃSKIEJ** za spokój Jej duszy zostanie odprawione nabożeństwo żałobne w kościele Św. Teresy (Ostrobrama) dnia 19 b. m. o godz. 10-ej. O czym zawiadamia Przyjaciół i Znajomych Zmarłej

Z. K.

Dwie godziny więcej blasku słonecznego

Pomimo chłodnych nocy n. staje ciepły okres roku

Ciepota na dworze wciąż jeszcze ma krajem dreszczem przejmujące wiatry kwietniowe, a w jasne noce temperatura spada poniżej punktu zamarzania — nie nie wskazuje to ostatnie drgawki zimy przeciw pochodowi wiosny i nadejściu ciepłego okresu roku. Gdy się pomyśli, że w ciągu kwietnia słońce przyspiesza swój wstchód o 64 minuty, a więc o przeszło godzinę, a zachód swój w końcu miesiąca opóźnia o 59 minut, a więc również prawie o godzinę w porównaniu do początku miesiąca — wówczas można sobie wyobrazić jak wzrasta promieniowanie ciepła w ciągu kwietnia: dwie godziny więcej blasku słonecznego w ciągu miesiąca!

Pomimo to bardzo często zdarza się w kwietniu, że zima nie zaprzestaje walki z posuwającym się naprzód latem. Zima w północnych szerokościach naszej części świata stworzyła sobie poniekąd rezerwar zimna w postaci olbrzymich lodowych mas mierz polarych oraz wyzyskujących najniższy stopień uziębienia mas wodnych prądów morskich i mierz docierających do środkowej i zachodniej Europy.

W związku z tym ciekawym byłoby wiedzieć, że przykładowo bieżąca temperatura na powierzchni Morza Bałtyckiego osiąga najniższy swój stopień dopiero w kwietniu, częściowo skutkiem zalewania lodów w północnej części Morza Bałtyckiego, częściowo skutkiem słabych północno-zachodnich i

północnych wiatrów, które właśnie na wiosnę wieją w kierunku południowym z polarnych szerokości. W tych warunkach nie ma nic dziwnego, że masy powietrza położone bezpośrednio nad wodą przejmują zimno tej wody. Ale i warstwy powietrza od 1.000 do 10.000 metrów wysokości wykazują najniższą temperaturę dopiero na wiosnę. Tu tkwi przyczyna zmiennych pogody w kwietniu.

W dni spokojne, kiedy żaden wiatr nie wieje, masy powietrza nad lądem stałym ocieplają się bardzo silnie z powodu siły promieni słonecznych, dochodzą do 20 i więcej stopni w drugiej połowie miesiąca. Natomiast powietrze nad morzami i w górze pozostaje jeszcze stosunkowo zimne. Powstałe stąd różnice poziomu go rodzaju między lądem stałym a morzem oraz rodzaju pływów między temperaturą powietrza na ziemi a w górze noszą w sobie zarodek tych zaburzeń atmosferycznych, które uwidoczniają się w znanych kwietniowych wybrzaskach pogody.

Odpowiednio do dłuższego trwania blasku słonecznego jasność oczywiście znacznie się powiększa. Ponieważ z powodu lata czas przedstawiany jest o godzinę naprzód jasno jest na dworze do godziny 20, a w końcu miesiąca nawet do 21-ej. Tak więc powstają obecnie wszelkie możliwości do oszczędzania światła i prądu.

(„Więcej Zg.”)

KINA

Salsatentheater

„JEJ PIERWSZE RENDEZ-VOUS“

„CASINO“ (Dziś) 47, re. a-77

„MOSKWA—SZANGHAJ“

„ADRIA“ (Dziś) 35, tel. 10-37

„WIELE HAŁASU O NIXI“

Od poniedziałku premiera: „Człowiek w opałeni“

„MUZA“ (Dziś) 35, tel. 10-37

„JESTEM SEBASTIAN OTT“

Od poniedziałku: „La Habanera“

„AUSZRA“ (Dziś) 54, tel. 10-77

„BEL-AMI“

Od poniedziałku: „90 minut postępu“

„KAZIŃSKA“ w N. Wilce.

„ANUSZKA“

Od wtorku: „Kogo bogowie kochają“

Kino „MUZA“

Początek seansów:

w dni powszednie o godz. 14 i 16,

w soboty o godz. 14, w dni świąteczne o godz. 12-c.

We środę 19 kwietnia

w wielkiej Sali Koncertowej

Ostrobramska 5

DRUGI WIELKI KONCERT

(NOWY PROGRAM)

przy udziale Wileńskiego Chóru

Metropolii pod kierownictwem

I. Matwiejczyka oraz solistów:

A. GAJDEBUROWA (baryton)

P. N. KOPIJUK (sopran).

W programie rosyjskie, białoruskie

i ukraińskie śpiewy ludowe. Pieśni

i arie operowe.

Przy fortepianie OLGA OLGINA.

Początek o godz. 18. Bilety od 2 do

6 RM. Przedprzedaż biletów Russ.

Vertrauensstelle, Gedimino 7-3,

w dniu koncertu w kasie sali

koncertowej od godz. 16.30 do 18.

Zarząd.

PRACOWNIA

WÓZKÓW DZIECIENNYCH

Trakų (Trocka) 16

KUPUJĘ:

Dykę,

Ceramę,

Celuloid,

Waż gumowy

i inne materiały.

Firma

M. Święcki

Wielka 25

kupl motor elektryczny

od 2-3 H. P.

i 2 żelazne piecyki.

„Piełocentras“ organ zaje kursy.

Wileński oddział „Piełocentra“

dłoni, że kursy dla kie-

rowników punktów rozpoczyna się

w dniu 17 kwietnia b. r. o go-

dzinie 8-ej w lokalu szkoły po-

wszechniej Nr. 38 przy ulicy

Algirdo (d. Piłsudskiego) Nr. 13.

W razie potrzeby po informacji

TEATR—REWIA

Nowogródzka 8

w lokalu kina „Muza“

od niedzieli, dnia 9 kwietnia r. b.

II PREMIERA II

Wielkie świąteczne widowisko

pod tytułem:

„NIECH ŻYJĄ BABY!“

Humor, śpiew, tańce, atrakcje,

wesołe skeczel przy udziale całego

zespołu teatru „ALI-BABA“

oraz wybitnych sił zagranicznych.

Początek w dni powszednie o g. 18,

w dni przedświąteczne o g. 16 i 18,

w święta o godz. 14, 16 i 18-ej.

Przedprzedaż biletów:

Wileńska 16 i Wielka 32.

W niedzielę 16 kwietnia

scena Gimnazjum Rosyjskiego

Vokietu (Niemiecka) 9

(A. N. Ostrowskij)

„Nie wio kotu masłenica“

Komedia w 4 aktach.

W wykonaniu zespołu rosyjskich

artystów.

Bilety do nabycia od soboty godz. 10.

Początek i seansu o godz. 16,

drugiego o godz. 18.

Wyznaczone przedstawienie

na poniedziałek 17 kwietnia

nie odbędzie się.

Przybory Rybackie

i Spiningowe

kupuje i sprzedaje

SKLEP PISMIENNY

Wilno, Zamkowa 18-4.

KUPUJĘ zbiory znaczków

pocztowych

do kolekcji. Szczególnie poszu-

kuję wydania krakowskiego

znaczków austriackich z rukiem

„Człowiek w opałeni“.

Płacę wysokie ceny.

Pilies (Zamkowa) 15-2

sklep znaczkowy.

Kupię aparat

fotograficzny

„Exakta“ albo „Kontax“.

Zgłaszać się do sklepu drewniaków

Dziś (Wielka) Nr. 50.

Dykę

50 arkuszy 4 m/m

za cenę na 3 m/m

Wilno, Uniwersytecie 2-11.

Na nadchodzący sezon letni prak-

tyczne jasne drewniaków dla pań,

Panów i dzieci poleca wytwórnia

drewniaków

Wilno (Wileńska) 17/19-3.

Ceny urzędowe.

LABORATORIUM

Zębów Sztucznych

przyjmujemy wszelkie roboty tech-

niczno-dentystyczne. Wyko-

nuje na kauczuku i różnych

Dnia 16 kwietnia 1944

w niedzielę

w TEATRZE MIEJSKIM

d. Pohulanka

odbędzie się

o godz. 12-oj

PORANEK

Poezji, Piosenki i Humoru

w wykonaniu

HANKI BIELICKIEJ i

JERZEGO DUSZYŃSKIEGO

Przy fortepianie St. Dziedzielski.

Przedprzedaż biletów w „Małej Ka-

wiarni“ Wileńska 18 i w kasie teatru.

Z okazji trzeciej rocznicy ślubu

p. Kozłowskich

życzą nadal szczęśliwego po-

cia małżeńskiego.

Stanisławowo

GULBINSKY.

Powiadomienie.

Firma A. Kondratowicz

Wilno (Wileńska) 7

powiadamia swoich Szanownych

Klientów, iż przy ulicy So-

sadowej 7

otworzyła drugi

Zakład Elektrotechniczny

bogato zaopatrzony we wszel-

kie materiały.

Wielki wybór najpiękniejszych

płyt tanecznych.

Kupno radio-aparatów

i patefonów.

Chemiczna Pralnia

16 Vasario (d. 3 Maja) 15/1

czekło i dobrze oczyści

wszelką garderobę.

KUPIĘ:

gobeliny, sprężyny, siłki, trawę

morską i włoś.

PRACOWNIA MEBLI

ul. Wileńska (Wileńska) Nr. 5.

Natychmiast kupię

skórkę węzłą koloru czarnego,

ewent. wykrój na czółenka dam-

skie Nr. 33. Wiadomości Wileń-

ska Nr. 7/19.

Ogród

z mieszkaniem na przedmieściu m.

Wilno wydzierżawię.

Lejki (Ludw. sarska) 1 m. 7.

KŹNE

A) Szczęśliwki

i pasy. Jasinski

(Jasinski) 18-1

front, 1 piętro.

BRODAWKI zma-

wiona wodzą

bez bólu od 14

do 7 wiece. Ge-

dimino (d. Mickiewicza) 15-23

drugi podwórko, albo frontowe

w ciele: Tył (d. Cicha) 4-25.

B. ROKU 11 kwie-

KOSTIUM damski

ciemno granatowy,

łóżko żelazne na

słotce, stoliki, za-

mienie na opał.

18 Vasario (3-go

Maja) 7-11. (3833)

KREDENS nowo-

czesny orzechowy,

tremo mahonowe,

zegar ścienny, pa-

rasole męskie i

damskie zamienie

na opał lub ubra-

nie. Ligonies

(Szpitalna) 7-7.

KOZKI wymienie

na opał. Ul. Rossa

31a m. 2. (3910)

KOZE ze świeżym

mlekiem zamienie

na opał. Świątlicki

(Popowska) g-ve

Nr. 28 m. 1. (3877)

KURTKĘ damską

skózaną, sukienkę

jedwabną, mate-

rialu wełniany

czarny i pantofle

męskie czarne Nr.

27 wymienie na o-

pał. Benediktyn

(Benediktyn) Nr.

4-5 od godz. 14.

KUCHNI umeb-

lowanie (białe), 2

szafy, kredenski o-

rzechowy, wielki

dywan, kilim 2x4

4, stoliki, itp., wy-

mienie na opał za-

raz. Świątlicki 20-3

(Popowska) (Ro-

ssa).

KUPON mater-

iału na płaszczy-

damski w kolorze

bordowym i ele-

gantki beżowej

wymienie na o-

pał. Świątlicki 20-3

d. 14-1. (3797)

MASZYŃKĘ do wo-

dy sodej „Taur-

us“ oraz sortowni

ce sklepową do ka-

wy zamienie na o-

pał. Gedymino 22a

-44, „Alina“. (3926)

MOTOR elektrycz-

ny 7/4 koni albo 3

konie zamienie na

dyktę lub drzewo.

Zakretowa 32a/6 m.

1. W końcu zaul-

SZARY materiał

na męskie ubranie

wymienie na opał.

Fluss str. (Pop-

ławska) 4-1. (3825)

SKORZANA ręką

wyciężką męską z

prawej ręki zgub-

iono w dniu 13 b.

m. na trasie Anto-

kolska, plac Św.

Piotra i Pawła, Ho-

lenderia, Krzywe

Kolo. Uczciwy zna-

lacz jest proszo-

ny o podanie swego

adresu do re-

dakcji „Goniec Co-

dzienny“ pod

„Rękawiczka“.

(3909)

UWAGA! 200 RM

dam za jednolitą

lub zwrot pasy

rasy „Spaniel“ mie-

szany ogon prosty

puszysty, uszy du-

gie, maść brzo-

wa z szarym wab-

lacz. „Clap“ zgina-

ł za bramy Jula

Stefańska 19 dnia 10

IV.44 o godz. 10.

Przywłaszczenie bę-

dźe informować

bądź. Informować:

Wilno, Mała Ste-

fańska 19-8. (3793)

UPRZAŻ: jedno-

konną w całość

lub częściowo za-

mienie na opał al-

bo materiał na ub-

ranie. Alkunes

(ul. Łokiel) Nr. 8

m. 3. Dzielnica Ro-

ssa. (3859)

UBRANIE męskie

jasne na wzrost

średni zamienie na

opał Verku (Wer-

kowska) 6-4. (3823)

WYMIEŃ na o-

pał: stół, kreden-

ski, szafa, etażer-

kę, samowar. Kę-

stulis str. 14-5 a.

(Tróg Litewskiej)

1. Gedymino 22a

-44. (3914)

WOZEK dziecinny

głęboki zamienie

na opał. Ludwisar-

ska 5-4. (3814)

WYDZIERZAWIĘ

ZAMIEŃ